

Uredništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
štev. 7, I. nadstropje.
Rokopisov ne vrača.

Poštnina plačati

ovini.

Izhaja vsak četrtek
zjutraj in stane s
poštnino vred za
celo leto 24 Din, za pol
leta 12 Din, za četrt
leta 6 Din.

Posamezna številka 75 p

MURSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
štev. 7, I. nadstropje.
Telefon štev. 7.

Inserati: Ena šest-
stolpna petlitrsta
(prostor 3 mm visok
in 42 mm širok) 75 p.
Pri večkratni objavi
primeren popust.
Posamezna številka 75 p

14. štev.

Gornja Radgona, dne 5. aprila 1923.

V. leto.

Našim naročnikom!

Te dni je obhajala „Murska Straža“ petletnico svojega rojstva. Od preobrata do danes je storila mnogo dobrega. Z brezobzirno kritiko, pred katero so kapitulirali najbolj odurni nasprotniki je razčistila severno državno mejo.

List je postal priljubljen ter si je pridobil lepo število naročnikov, pa tudi inserentov.

Radi nizke naročnine, vedno bolj naraščajočih cen papirju in delavskih plač pa je obstoj lista resno ogrožen, tako, da bi vsled nemarnosti naročnikov, ki list čitajo, pa ne plačajo naročnine morali list ustaviti.

Brez dvoma bi izdajatelj, sotrudnike in vse prijatelje „Murske Straže“ v dno srca zbolelo, ako bi se pod silo okolščin moralo kaj takega zgoditi.

Zato se podpisani konzorcij obrača do vseh svojih prijateljev, da v svojem krogu poagitirajo za list, da gmočno prispevajo za obmejni tiskovni sklad in da naročnike opomnijo na njih dolžnost.

Vse naročnike pa prosimo, da v očigled našega skrajno slabega gmočnega položaja poravnajo zaostalo in tekočo naročilno in pridobijo vsaki vsaj po enega naročnika.

Obmejni Slovenci! Pokažite, da ste vzajemni in prispevajte vsak po svojih močeh, da zamoremo naše glasilo še nadalje vzdrževati.

Konzorcij „Murske Straže“.

Ob grobu vrlega moža.

(Posvečeno spominu dr. Karla Verstovšeka)

V torek, dne 27. marca ob 9. uri zvečer je po dolgotrajni, mučni bolezni izdihnil eden najdelavnejših mož, kar jih pozna slovenska zgodovina: Dr. Karel Verstovšek. Nad vse veličasten pogreb, ki se je vršil na Veliki petek je dokazal, kako zna narod ceniti nevenljive zasluge vzor-moža in poštenjaka. Truden od težkih naporov in žrtev je za vedno zatisnil svoje oči.

Ali se slovensko ljudstvo tudi zaveda, koga je izgubilo? Mož nevarne, nena- ravne žilavosti in vstrajnosti, moža mravljice pridnosti, vzor vstrajnosti in odločnosti, vzor-pedagoga, mirnega, a zato bolj konsekventnega (doslednega) politika. Ni nastopal z veliko govorniško setvijo, zato pa je bil mnogobolj tih, vnet in strog delavec. Kamorkoli je stopil, karkoli je blagi pokojnik podvzel in zasnoval, vedno je lahko računal na uspeh — ker za seboj je imel hvaležno, pošteno slovensko ljudstvo. Njegovi somišljeniki in prijatelji so mu takisto bili močna, trdna opora.

Pokojni dr. Verstovšek je bil sin usnjarija in dolgoletnega župana Miha Verstovška v Velenju. Rodil se je 26. julija 1871 in dobit v velenjski šoli svojo prvo izobrazbo. Še leta 14. letu, torej leta 1885 je šel v celjsko gimnazijo in po dovršeni maturi na vseučilišče v Gradcu, kjer je študiral

klasične jezike, napravil tudi doktorat ter služboval potem kot suplent v Celju in profesor v Mariboru. Kot tak je zelo aktivno sodeloval pri „Südsteirische Post“ in „Südsteirische Presse“, kamor je pisal članke, polne narodne samozvesti, odločnosti in ljubezni do domače grude in govorice. S temi članki je vzbudil zanimanje naše javnosti ter si pridobil spoštovanje in ljubezen političnih krogov ter postal mandatar „Kmetске zveze“, oziroma „Slov. ljudske stranke“. Aktivno je stal v politiki od leta 1906 naprej. Po prvih splošnih volitvah je umrl leta 1908. Ježovnik in pri nadomestnih volitvah za državni zbor je v težkem volilnem boju proti „Nar. stranki“ in štajercijancem zmagal vstrajni in žilavi dr. Verstovšek. Ta mandat je ohranil do razpada Avstrije, kajti priboril si je s svojim nesebičnim in vstrajnim delom med volilci splošno spoštovanje in zaupanje. Imel je toliko stika s svojimi volilci, da jih je večinoma poznal tudi osebno.

Kot narodni poslanec je bil odločen branitelj življenskih zahtev našega ljudstva. — Ob izbruhu svetovne vojne je z neverjetno odločnostjo nastopil proti Mata-noviču za po krivici zaprto narodno slovensko duhovščino in drugo inteligenco.

Takoj ob preobratu je vršil neprecenljive naloge kot predsednik Narodnega sveta za Maribor in pozneje kot poverjenik Narodne vlade, kjer je prevzel mesto poverjenika za uk in bogočastje.

Zadnje dve leti se je z vso vnemo posvetil komunalni politiki, bil je tudi občinski svetnik mariborski, vzlasti pa se je z vso vnemo brigal za zadrugištvo.

Blagi pokojnik ni žel, niti želel kakih odlikovanj in priznanj. Njegov življenski princip je bil: Nesebično delo. Zato je tudi njegovo ime zadobilo med našim slovenskim ljudstvom ono spoštovanje, katero je zaslužil, spoštovanje, ki izvira iz ljubezni. Njegovi somišljeniki, kakor tudi prijatelji, pa tudi konciliantni in dosledno misleči politični nasprotniki so ga visoko čislali.

Sedaj pa stoji ob grobu tega moža nebroj njegovih učencev, prijateljev, somišljenikov. Ob svežem grobu stoji slovensko ljudstvo, ki se zaveda, da je izgubilo z rajnim neumornega in vstrajnega delavca, ki se je z jekleno voljo posvetil pravemu napredku in procvitu naroda in domovine. On je zaspal v nevzdrumno spanje, njegov duha pa je ostal med nami.

Osem dolgih let ga je mučila bolezen, a ostal je ves čas svoje bolezni vnet narodni delavec, skrbni družinski oče in prvoboritelj za slovenstvo in njegove svetinje.

Njegova usta, ki niso nikdar rabila demagoških fraz, dasi so govorila jekleno ostro govorico kadar je šlo za pravice slovenskega ljudstva, so obledela, utihnili. Njegovo blago, očetovsko srce, ki je vedno do zadnjega trenutka utripalo pravega iskrenega rodoljubja, je utihnilo za vedno. Njegove dobre oči, zrcalo njegove notranjosti so ugasnile za vedno. Njegova roka, ki je napisala toliko lepih in stvarnih spisov iz nesebične ljubezni do naroda in domovine je usahnila za vedno.

Mrtev je mož! Ali mrivo ni seme, ki ga je blagi pokojnik sejal v srce sloven-

skega ljudstva, ozeleneli in obrodili so sad nauki, katere je blagi pokojnik zasejal v mlada srca svojih nekdanjih učencev.

Bog mu bodi plačnik!

A V E P I A A N I M A I

Roman Bendé.

Poslanci iz Slovenije.

Dne 20. t. m. je glavna volivna komisija za Kranjsko končala svoje delo. Ugotovila je sledeče:

Volilo je 72.227 volivcev.

V LJUBLJANSKEM VOLILNEM OKROŽJU:

Dobile so glasov:

Slovenska ljudska stranka	48.497
Samostojna	6.470
Narodna ljudska (Šusteršič)	743
Narodna socialna	1.259
Demokrati	5.981
Socialistična (Perič-Makuc)	5.708
Radikali	2.126
Socialisti (Bernot)	1.443
Količnik znaša 6566.	

Od SLS so izvoljeni:

1. dr. Anton Korošec,
2. prof. Anton Sušnik,
3. dr. Franc Kulovec.
4. Ivan Stanovnik,
5. Jože Gostinčar,
6. Janez Brodar,
7. Ivan Štrcin,
8. Franc Kremžar,
9. Karel Škulj.

Od SKS je izvoljen:

Ivan Pucelj.

V Ljubljani je izvoljen:

Josip Reisner.

V VOLILNEM OKROŽJU MARIBOR—CELJE SO IZVOLJENI:

Dr. Anton Korošec, nosilec liste.

Franc Žebot (Maribor levi breg z 8283 glasovi.)

Dr. Josip Hohnjec (Konjice—Ljutomer s 6371 glasovi.)

Davorin Kranjc (Celje s 4056 glasovi.)

Vlado Pušenjak (Mozirje s 5983 glasovi.)

Ivan Vesenjaj (Ptuj s 5175 glasovi.)

Štefan Falež Maribor desni breg s 4173 glasovi.)

Jakob Vrečko (Šmarje s 4104 glasovi.)

Jožef Klekl (Dol. Lendava s 3648 glasovi.)

Geza Šiftar (Murska Sobota z 2944 glasovi.)

Andrej Bedjanič Ormož z 2663 glasovi.)

Jurij Kugovnik (Prevalje—Laško z 2222 glasovi.)

Od Radičevcev sta izvoljena:

Stjepan Radić in Štefan Čizmešija.

Izvoljeni kandidat nemške stranke je Franc Schauer, urednik „Cillier Zeitung“.

Ker je dr. Korošec dvakrat izvoljen, bo po sklepu izvršilnega odbora SLS svoj mandat na Kranjskem odložil in pride na njegovo mesto poslanec Nemanič.

Slovenska dijaška zadruga v Pragi slovenski javnosti.

Slov. dij. zadruga v Pragi, ekonomska akad. podporna organizacija, ki je podpirala od početka svoje ustanovitve leta

1919 do 150 revnih članov, nahaja se danes v skrajno kritičnem položaju. Češko-slovaška vlada je v razumevanju težkega položaja priskočila na pomoč z malimi podporami našemu dijaštvu, katere pa še daleč ne dosegajo kritja najskromnejših življenjskih potreb.

Nepotrebno bi bilo povdarjati veliki pomen šolanja našega dijaštva pri bratskem češkem narodu kakor v strokovnem, tako i v kulturnem oziru. Mimo tega se nahajajo v Pragi večinoma akademiki zadnjih semestrov onih strok, za katere še v domovini šol ni, ali so šele v razvoju.

Radi popolnega izostajanja dohodkov denarnih podpor, blagohotno je naklonjenih od dobrotnikov na Češkem in v domovini, je nadaljni obstoj ogrožen v toliki meri, da bo primorana v najbližji bodočnosti ustaviti svoje poslovanje.

Slov. dij. zadruga čuti za svojo dolžnost opozoriti slovensko javnost, da zgubi s tem za bodočnost slov. dijaštvo v Pragi svojo edino ekonomsko organizacijo, ki ga je tekom let najuspešneje zastopala in podpirala.

Radi tega obrnila se je Slov. dij. zadruga ponovno na posameznike, zavode in društva s prošnjo za nujno gmotno pomoč in se obrača tem potom še enkrat na celo slovensko javnost, da s prilogi, z zbirkami oz. prireditvami v prid S. D. Z. v Pragi omogoči njen nadaljni obstoj.

Prispevke naj se blagovoli nakazati pri Jadranski banki v Ljubljani na račun Slov. dij. zadruge v Pragi.

V Pragi, velika noč 1923.

Odbor.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v II. četrtletju 1923.

(Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.)

I. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo drugi obrok davkov za leto 1923. Ako davek za leto 1923 še ni predpisan, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej smeri izplačani obroki se obračunijo povodom definitivnega predpisa za leto 1923.

V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunijo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstotke tirjanega zneska.

II. Občna pridobnina.

Prošnje za enotno obdačenje obratovališč, ki se ne nahajajo v eni in isti davčni občini, se morajo v smislu § 37 zakona o osebnih davkih vložiti najkasneje do konca meseca junija t. l.

Vojvoda Vuk,

(Vojin Popović).

Ta veliki narodni junak, tipični predstavitelj rase iz težkih dni in velikih izkušenj srbskega naroda se je rodil 26. oktobra l. 1881 v Sjenici v Novopazarskem Sandžaku.

Še kot mali deček je šel v Srbijo, kamor je moral njegov oče z vso svojo rodbino vsled turških grozovitosti pobegniti — ter je nato v Kragujevcu, v srcu one velike in večne Šumadije Vojin dovršil osnovno šolo in gimnazijo. L. 1899 je vstopil v vojno akademijo v Beogradu in postal l. 1901 pešadijski podporočnik.

Ali brezskrbno življenje mladega častnika je vžival Vojin samo 3 leta. Že leta 1904 se je odrekel mladosti, odrekel se je vsem prijetnostim, ki bi jih bil lahko našel v življenju, v spoštovanem častniškem koru srbskem. Odšel je v takratno zemljo joka — v Macedonijo. V grobi suknjeni četniški obleki, z nožem in bombo v roki je prekoračil Vojin granico takratne kraljevine Srbije in pričel kot navaden četaš boj z vekovnim tiranom in zatiralcem svojega naroda, pričel je borbo s Turki.

Kakor navaden četaš je bil mladi poročnik Vojin eden izmed najbolj discipliniranih vojakov slavnega vojvode Spase Garde. Njegov stari roditelj mu je dal pred odhodom mal, dvorezen nož s srebrnimi platnicami rekoč: „Naj ti, sinko, pomore.“ Stari in izkušeni borilec s Turki je tako obdaroval sina, pri od-

III. Posebna pridobnina.

Javni računodaji zavezana podjetja so dolžna vsako leto tekom 14 dni po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobnine.

IV. Rentnine.

Denarni zavodi so dolžni odpremiti rentnine od obresti, izplačanih ali pripisanih v I. četrtletju 1923, do 44. aprila 1923.

V. Dohodnina od službenih prejemkov.

Službodajalci, ki pobirajo dohodnino z odbitkom od stalnih ali izpremenljivih službenih prejemkov, so dolžni tekom I. četrtletja 1923 pobrane zneske odpremiti pristojnemu davčnemu uradu do 14. aprila 1923.

VI. Invalidski davek.

Denarni zavodi so dolžni predložiti davčnim oblastvom do 30. aprila t. l. obračun o invalidskem davku, ki odpade na izplačane ali pripisane obresti hranilnih vlog leta 1922, kolikor presegajo celoletno 100 dinarjev.

VII. Dospelost davkov.

Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo i drugi obrok davkov za l. 1923. Ako davek za leto 1923 še ni predpisan, je plačati obroke po višini zadnjega definitivnega predpisa leta 1923.

V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki (z dokladami vred) se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunijo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstotke tirjanega zneska.

VIII. Davek na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjige opravljenega prometa, so dolžni do 30. aprila 1923 odpremiti s posebno prijavo davek za I. četrtletje 1923.

Ostali davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po višini prometa opravljenega v letu 1922, so zavezani plačati sočasno z ostalimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet, predpisanega za leto 1923. V primeru pa, da tu še ni predpisan, v izmeri predpisa za leto 1922.

IX. Davčni predpisni izkazi.

Davčna oblastva razgrinjajo predpisane izkaze praviloma prvih 15 dni vsakega četrtletja, v drugem četrtletju t. l., torej v času od 1. do 15. aprila t. l. Rok za vložitev prizivov proti davkom, predpisanim z izkazi, ki se razgrnejo v omenjenem času, poteče po preteku nadaljnjih 15 dni, to je koncem aprila t. l.

Tedenske novice

Znamena tisočdinarskih bankovcev. Belgrajski listi poročajo, da bodo v začetku aprila vzeti iz prometa tisočdinarski bankovci in nadomeščeni z novimi.

Novi tržaški škof se piše Alojzij Pelizzo in je beneški Slovenec. Star je 63 let.

hodu v borbo za svobodo svojega naroda.

Kakor navaden četaš se je Vojin udeležil bojev na Kozjaku, Petraljici, Stracinu, Četircih, Čelopeku itd. in vsled njegove neustrašenosti in neomajane hrabrosti so mu tovariši dali priimek „Vuk“.

Tovariši so izbrali Vojina, kot najhrabrejšega in najposobnejšega, za vojvodo. In ime vojvode Vuka je zaslovelo hitro na vsem levem bregu Vardarja, kot gospodarja gora cele Preševske, Kumanovske in Palanaške Kaze.

Pozneje je vojvoda Vuk postal šef gorskega štaba, t. j. glavni poveljnik cele četniške organizacije. Kot organizator je vojvoda Vuk pokazal briljantne sposobnosti. Organiziral je naše ljudstvo v Macedoniji, ki mu je popolnoma zaupalo. Za vse medsebojne prepire in splošno vse posle, ki bi jih bila morala pristojno reševati turška sodišča, so se ljudje obračali na Vojina in na tiste oblasti, ki jih je postavil Vojin. Vojin je bil za časa turškega režima v resnici pravi „gorski car“ Macedonije.

Napoved vojne Turčiji ga je zatekla na ozemlju, kjer je še pred napovedjo organiziral ves srbski živelj za boj, tako, da je v bitki pri Kumanovem imel 18 čet s 3000 borilci s četaši. In že v tej bitki je vojvoda Vuk igral vidno ulogo, braneč, oziroma varujoč skrajno levo krilo I. armade in je zgubil v tej bitki 6 vojvod in 300 četašev.

Po kumanovski bitki je bil s svojimi četami ves čas kot izvidnica I. armade in se je

Kdo je volil Radića v Prekmurju?

Radić je dobil v Prekmurju toliko glasov, da sta mu bila prisojena dva mandata. Volili so ga v prvi vrsti Madžari, katerim je obljubil, da Prekmurje vrne Madžarski, kakor hitro doseže hrvatsko republiko.

Izid volitev, v kolikor je dosedaj dognano. Radikali 107, demokrati 52, Radić 70, Jugoslovanski klub 24, bosanski muslimani 18, zemljoradniki 9, srbski muslimani 14, socialisti 3, Nemci 8, Drinković-Trumbić 2, samostojni kmetje 1, Romuni 1, črnogorski avtonomisti 1, srbska stranka 1 mandat. Ostali so še sporni.

Umor v Št. Ilju v Slov. goricah.

Pri posestniku Vudlerju v Št. Ilju v Slovenskih goricah je služil Alojzij Repnik. Zadnjo soboto so klali svinjo. Repnik je nekaj časa pomagal mesarju snemati kožo, ker pa ni bil dovolj pripraven, ga je mesar podil. Gospodar je nato ukazal Repniku, naj na dvorišču seka drva. To je Repnika hudo ujezilo. Celo dopoldne je razgrajal okoli hiše. Opoldne je pri kosilu zagrabil dva kuhinjska noža in z njima tolkel po mizi. V tem je prišel v hišo posestnik Bauman, ki je Repnika miril. Ta pa se je zagnal v Baumana in mu trikrat zasadel nož v prsa. Bauman je šel iz hiše in se zunaj zgrudil na tla. Repnik pa je divjal dalje. Pograbil je gospodarjevo puško in hotel vse postreliti. Končno se je Vudlerju posrečilo, da je Repniku iztrgal puško. Ko je Repnik slišal, da Bauman umira, je pobegnil.

† Dr. Karel Verstovšek. V Mariboru je umrl 27. marca profesor dr. K. Verstovšek, bivši poverjenik Narodne vlade in predsednik izvršilnega odbora SLS za Štajersko. N. p. v m. Več v uvodniku.

Josipa Kostanjevca „Zbrani spisi“, najlepše priproste, poljudne pripovedne vsebine niso mogli iziti pred Velikonočjo ker je bila tiskarna radi nedostatka električnega toka in radi preobloženosti z delom za volitve ovirana. Prvi zvezek pa bo skoraj po Velikonoči gotov. Izide v lični žepni obliki. Prednaročila sprejema naše uredništvo. Segajte po lepi res pravi ljudski zbirki.

Samostojni so dobesedno prišli do svojega cilja. Preje je bilo devet glav in devet misli. Sedaj pa so postali po volitvah — ne zato, ker so propadli, ampak iz gole doslednosti popolnoma samostojni v pravem pomenu besede. Pucelj kakor je dolg in širok je sam, torej pravilni samostojnej. Raditega vlada tudi v klubu samostojnih poslancev popolna je d i n s tvenost in ako bo se načelniku samostoj-

vdeleževal boj pri Velesu, Mukošu, pred Prilepom in na Bukarnem Gumnu ter Bitolju, kjer je s svojimi četaši prebil nekoliko ur v vodi.

Po zavzetju Bitolja se je napotil preko Resna, Ohrida, Struge in Džukusa prav do Elbasana, prihajajoč povsodi pred regularnimi četami. Vojvoda Vuk je s svojimi četaši vkorakal vedno prvi v omenjena mesta.

V srbsko-bolgarski vojni je poveljeval 5-tim dobrovoljskim bataljonom, ki so se borili na stari srbsko-turško-bolgarski meji, kjer so bili boji na Dukatu.

Tudi v Albanskem uporu je vojvoda Vuk igral vidno ulogo, teptajoč upor v okolici Bitolja, Resna, Ohrida in Struge.

Za čas evropske vojne je poveljeval „jadranskemu četaškemu odred“, ki se je pozneje spremenil v „dobrovoljski odred“ s formacijo polka. Imel je 4 bataljone, vsak po štiri čete in več kot 2500 boriteljev.

V začetku svetovne vojne je imel vojvoda Vuk nalogo, da brani Avstrijcem prehod preko Drine. Krvave so bile znane borbe na Loznici, Lešnici, Sanuroviča Adi, Jarku, Čini barvi in Črnobarskem Salašu, na Vidojevici i. t. d.

V borbi pri Loznici je bil lahko ranjen, pa Vuk niti ni pomislil na to, da bi se vsled tega umaknil iz boja in zapustil poziv. Pozneje je bil pri Lešnici težko ranjen v trebuh in morali so ga prenesti v bolnico v Valjevo in potem v Aleksinac. Ko je pa slišal, da se bo kmalu pričela ofenziva, je Vuk z nezadostno zaceljeno

nega kluba zahotelo iti na kak sejem, bo šel celi klub z njim — kakor en moži!

Že četrta leta čitam „Mursko Stražo“, prišla je Velika noč, jaz pa še do danes nisem plačal naročnine. To je nemarnost, najvišje stopnje. — Takoj poravnaj svoj dolg.

Živinski trg. Povprečne cene živini v Sloveniji so sledeče: Konji par belgijskih 5 let starih 30 tisoč Din, srednji konji par 12 tisoč 500 do 17 tisoč 500 Din, voli par (teški 881 kg) 7500 Din. Sicer so pa cene za kg žive teže: Voli II. vrste po 10:50 do 11:50 Din, III. vrste 7 do 8 Din, krave II. vrste 9 do 10:75, III. vrste 6:50 do 7:50 Din, svinje I. vrste 25 do 26:75 Din, II. vrste 20:75 do 24:50 Din, III. vrste 18:50 do 20:50 Din. Seno od 175 do 225 Din meterski stot. Na Hrvaškem se razvija živahna kupčija. Glavni kupci so laški trgovci, ki posebno radi kupujejo mlade, visoke konje. Tudi po konjih za klanje je precej povpraševanje. Goveja živine je veliko na trgu ali je večinoma slabo blago. Največ kupujejo vole za izvoz. Povpraševanje po svinjah je veliko in je tudi trgovina zelo živahna. Cene so v zadnjih dnevih sledeče: Lep jahalni lipniški konj 15 tisoč Din, konji srednje močni 8700 do 10 tisoč tudi 12 tisoč Din za komad. Konji bolj slabi, 6250 do 7000 Din za komad. Konji za klanje suhi 1:50 do 2:50 Din, debelejši 3 do 5 Din za kg žive teže. — Triletni junci, srednje vrste 12 tisoč Din par. Prvovrstni voli za izvoz 12:50 do 16 Din, srednje vrste voli 10 do 12:50 Din, najslabše vrste voli 7:25 do 9 Din kg žive teže. Bosenski voli 7:50 do 12 Din, biki 13 do 13:50 za kg žive teže. — Krave za klanje 6 do 7:50 Din, najslabše bosenske krave za klobase 5:50 Din za kg žive teže. — Teleta 12:50 do 15 Din za kg žive teže. — Svinje, drvovrstno blago, 25 do 28 Din, mesnate in polmesnate 22:50 do 25 Din žive teže.

Dopisi.

Gornja Radgona. Prejeli smo sledeči dopis: Nezavednost naših ljudi. Kaj često se dogaja, da naročajo naši ljudje za razna dela, kleparska, ključavničarska idr. tujerodne obrtnike, dasi imajo pred nosom dovolj poštenih slovenskih obrtnikov, domačinov! Ta nezavednost je — milo rečeno — vredna vse obsodbe. Tako se dogaja, da neki tudiobrniki, menda gostilničar ali mesar, ali oboje skup, ki živi od slovenskih denarjev in nosi še pristno-slovensko ime naroča za ključavničarska dela obrtnika tujezemca. Pa to ni edini slučaj. — V interesu zaščite domače obrti prosimo okrajno glavarstvo, da vpliva na merodajnem mestu na to, da se ustvari predpis ali zakon za zaščito domače obrti in industrije v tem smislu, da se strogo zabrani vsem nepotrebnim obrtnikom tujcem, čeravno so Slovenci in so optirali

rano zapustil bolnišnico, prevzel zopet poveljstvo ter v ofenzivi prednjačil ostalim četam pri vkorakanju v Beograd.

Nato je odšel v Požarevac in nato v Macedonijo — v Strumnico in Kočane, kjer je stražil mejo proti Bolgarski. Potem je odšel na Vlasico, kjer ga je zatekel nenadni napad Bolgarov. Pred navalom velike premoči neprijateljske vojske se je moral umakniti. Prvikrat v svojem življenju se je moral vojvoda Vuk umakniti. Ali za čas umikanja je bil vedno kot stalno kritje naše vojske, umikajoč se preko Leskovca, Lebane, Prištine, Peči in Andrijevice, Skadra, Sv. Ivana in Drača. On, ki je bil pri napadanju vedno prvi, je bil pri umikanju vedno zadnji. Vojvoda Vuk je bil vedno tam, kjer je bila največja nevarnost — prvi pred sovražnikom.

Pri Dečanih je bil obkoljen od Arnaytov, a s svojo hladnokrvnostjo in uvidevnostjo je izpeljal ne samo svoj poziv brez izgube, ampak je rešil tudi ostale srbske ujetnike iz dečanskega samostana.

Na Krf je pripeljal okoli 2000 borilcev.

Na solunsko fronto je bil s svojim pozivom uvrščen prvi, braneč dolgo linijo Lerin—Pisoder—Korča. In tukaj je bil zopet na mrtvi straži vojvoda Vuk — na pragu zaslužene domovine — prav do prihoda ostalih čet.

Nato se je udeležil bojev na Kajmakčalanu. Njegov poziv je jurišal prvi na pozicije in zaplenil 6 topov.

Drugi dan po zavzetju Kajmakčalana je neutrudljivo vojvoda Vuk naskočil Sivo Steno in

za Avstrijo, da se jim zabrani izvrševanje dotične obrti. Le za stvari, ki se tu ne morejo napraviti, veljaj izjema. (Op. uredništva: Velja v polni meri tudi za industrijske izdelke in se tiče tudi onih velenarodnih bankirjev, ki še do danes niso mogli zlesti iz avstrijske vojaške odn. oficirske suknje.)

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prejeli smo sledeči dopis: Na cesti v Bučevce se dogajajo redno taki varnostni škandali, kakor menda še samo tam nekje v najzadnejšem kotu Macedonije. Ljudje, ki samotno potujejo, se jih s kamenjem napada na tolovajski način in od države odn. od žuljev davkoplačevalcev plačano orožništvo ne gane niti z mezincem, da bi ne bilo težko, tako razbojniško tolpo ukrotiti oz. izslediti in predati sodišču. Prošli teden se je dogodil zopet podoben slučaj, ki zasluži vso kritiko ogorčene javnosti. — G. Jakob Topolnik iz Selišč je šel v torek, 27. pr. m. zvečer nasproti svoji hčerki v smeri kolodvora. Na samotni cesti začne od dveh neznanih lopovov leteti proti imenovanemu zelo debelo kamenje, ki ga je precej poškodovalo in ranilo do krvi. Napadalcu so najbrž roparji iz najbližje bližine. — Ako napadeni ne bi klical na pomoč in se rešil z begom, ki ga morda ubili in izropali. — To so razmere, ki bijejo v obraz vsaki civilizaciji. — Slučaj se je naznanil orožništvu. Napadeni g. Topolnik pa hrani še krvavi suknjič, ako bi se orožništvu „zljubilo“ to stvar pogledati. Pripominja se, da vse dosedanje prijave orožništvu o takih slučajih niso imele uspeha. — (Op. uredn.: Predstoječi slučaj je zopet jasen dokaz, kam nas vodi centralistična uredba države. Centralisti namreč pojmujejo ujedinjenje na ta način, da se naše dobro ljudstvo pobalkanizira, kajti le tam doli so mogoči taki varnostni škandali, kot je opisani. Pred nedavnim smo poročali o podobnem slučaju na cesti Ormož-Ljutomer. Storilec seveda ni. Dasi smo naše orožništvo vedno zagovarjali, vendar dokazuje predstoječi slučaj, kako malo vestno se ta služba izvršuje. Ako je premalo moštva na pristojni postaji, naj se isto pomnoži. Red mora biti in to bomo vedno in vstrajno brez ozira na desno in levo zahtevali!)

Listnica uredništva.

Ob sklepu prvega četrletja je bilo treba izprazniti uredniškovo mizo in napolniti njegov koš. V prošlem četrletju je bil ta koš naravnost nenasiten. Če želijo cenj. sotrudniki ali sotrudnice imeti na kakšno vpra-

pozneje tudi Grupišče, kjer je — padel — 16. novembra 1916.

Najprvo je bil na čelu svojih četašev s samokresom v roki, ranjen od bolgarske bombe v roko. In šele, ko je od neprijateljske bombe zmečkana roka klonila — je popustila roka vojvode Vuka.

Njegove poslednje besede so bile: „Ne pustite me Bolgarom.“

Prenešen je bil iz boja in pokopan v Solunu. „Padel je vojvoda Vuk, in zopet je ugasnila ena zvezda, zopet je zlomljena ena sablja“, tako so objavile vsemu svetu službene „Srpske Novine“ na Krfu, da je junaški vojvoda padel, žalost je bila velika, splošna.

Nesreča vojvode Vuka je dirnila vsa srca, vsa srbska vojska je v bolesi vpognila glave, ker padel je največji junak, junak silen kot naj-silnejši grom, ki je kedaj oral vrhove Kozjak planine, padel je vitez, svetel kakor zor novega dne. Padel je največji vitez velike dobe, padel je podpolkovnik Vojin Popović.

Da li so se takrat zatresla Stracinska brda in Vukova klasična Kozjakplanina, da li je žalostno zašumela zaslužena Pčinja, Kriva Reka in Vardar, tega mi ne vemo — mi smo bili izgnanci — daleč od domovine.

Ali, da je tam na obalah Jonskega in Belega morja ob glasu smrti vojvode Vuka plakala legendarna armada, to vemo. Plakala je srbska armada, ker je dogorelo življenje zmaja te armade — življenje neustrašenega vojvode Vuka.

šanje odgovor, naj priložijo znamko ali karto, ker urednik je vedno brez denarja. **Gornja Radgona:** O minulih volitvah kot sijajnemu porazu samostojno-demokratske lumparije ni vredno dosti pisati. Posvetimo se bolj notranjemu delu. Pač pa nam sporočajte vse nove slučaje lumparij, da vse primerno osvetlimo. Kar se tiče občinskega zastopa imate prav. Očividna korupcija. Sicer pa ste sami krivi, ker ste jih volili, za kar Vam je že stokrat bilo žal. Pa se drugič bolje postavite. — **Drugiemu** od istotam: O g. Jurkoviču nič ne vemo, kje je, ker nas ne interesira. Morda išče stikov z Radičem. Mož izgleda, da nima pravih kolescev. Sicer pa, ako ima denarja, privoščimo mu veselje. Naj se vozi. Končno bi se namreč preveč domišljeval, ako bi se z njim toliko bavili. Ni vredno. — **Radić:** Dobro ste se postavili. Samo bolj pogosto pisati je treba. Saj nimate daleč. — **Sv. Jurij:** Isto. Zakaj pa bolj ne odgovarjate na očitne laži Kmetijskega lista? Organizirajte poročevalsko službo med seboj v domačem društvu. — **Križevci na Murškem polju.** Dopisujte pridno. Tisto o učitelju pa učiteljici nisem priobčil, pač pa poslal na drugo mesto, kjer bo zadeva najbrž urejena, da ne bo pohujšanja in nepotrebne kritike. Dopisujte pridno. — **Ljutomer:** Zakaj nič ne poročate? Samo g. A. E. je agilen, drugi pa ste nevenkajbižerekel. Ne mislim pa na našega starega dopisnika. — **Veržej:** Bi lahko bilo bolj živahno Vaše dopisovanje. — **Prekmurje.** G. J. B. Glede pošne praktikantije gđ. H. Č. ne bomo tako obširno pisali. To radi pomanjkanja prostora in pa zato ker revica gotovo ni nacionalno nevarna tako, kakor se to opisuje. Ako imate stvarne, konkretne pritožbe, naj Vam pomaga državna oblast. Priporočamo se Vam za Vaša poročila, ki pa naj bodo kratka. — **Krog:** Bolj kratko in samo važne stvari. — **Murska Sobota:** Vedno prepozno pošljete. Poročajte kaj o gibanju naše stvari ter o nasprotnikih. Bog živi. — **Apache:** O dr. Potzingerju bi bilo dosti stvari, pa ne priobčujemo. Je premalo prostora. Zadnje volitve so itak pokazale, da ima v celem 6 pristavev, brez poštarja, gospodinj in svojih ljudi. Poročajte pridno. — **Vsem:** Pišite kratko in jedrnat in vselej samo resnico. Le tako bomo mogli napredovati.

Lepota? Svežnost mladosti? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko prihranite in za-
branite prerano ostarelost edino z racionelnim
negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših
las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez
25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje
lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada
(2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarja),
Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem
in poštino 25 dinarjev), Elza lilično milo lepote
(4 kose s pakovanjem in poštino 35 dinarjev)
in drugi Elza-preparati kakor Elza-cvet za lase,
Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd, adresa:
Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA,
Elzatrg št. 326, Hrvatsko.



Poslušajte

dobro in zapomnite si, da
kupite radi velikanskega
nakupa direktno iz naj-
večjih svetovnih tovarn
sukno, volno, cefir, platno, hlačevino, robce,
ter sploh vso manufakturno robo najceneje
v veletrgovini **R. Stermecki, Celje.**
Cenik zastoj.

Portlandcement, apno, deske, late, traverze itd.

se dobi vedno najceneje pri
V. Bratina, Križevci pri Ljutomeru.

Pozor!

Proda se 17 oraloov šume skupaj ali pa tudi po
oralu na okrajni cesti pri Mali-Nedelji.

Šuma 30 oraloov skupaj ali pa tudi po oralu,
debeli les, pri okrajni cesti pri Ptuj. Več malih
in velikih šum pri Ljutomeru, Križevci in Sv.
Jurij ob Ščavnici. Ena velika lesna trgovina in
več mlinov na Hrvatskem in v Banatu.

Išče se

več posestvi i. t. d. v Apaški kotlini, Maribor u
Ptuj, Celju, Ljubljani in okolici.

**Konc. prometna pisarna za nakup in prodajo
zemljišč Slivar, Ljutomer, Stari trg 47.**

HRANILNICA IN POSOJILNICA v RADINCIH

f. z. z. n. z.

obrestuje vloge z 5% od sto, daje raznovrstna posojila in
vezane vloge tudi višje, izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168

URA

je stvar zanesljivosti, ker pri kupovanju nigdar ne morete vedeti za koliko se bode zvišala cena ed skoraj potrebnih popravil.



Od ponovnih izdatkov se pazite samo, ako imate garancijo za popolno dobro vrsto strojev. — Tvrta Suttner kot jugoslovensko skladišče lastne švicarske tvornice ur nudi

Vam vedno vedno veliko zbirko samo prvovrstnih ur v vseh cenah! — Pred vsem marka „IKO“! Švicarska tvornica jamči vam za dobroto stroja! Zahtevajte bogato ilustrovani cenik, v katerem najdete ure za gospode in gospe, iz zlata in srebra, nikla itd. v vsaki ceni, ravno tako zapestne ure, budilke, dalje verižice, obeske in različni nakit.

Poslajte za ta cenik samo 2 dinarja:

Svetovni odpošiljalni tvrdki

H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 952
Slovenija.

Vajenca

sprejme Franc Jančar,
krojač v Gor. Radgoni.

Svoji k svojim!

Zavarujte

svoja poslopja, poljske pridelke, pohištvo,
zaloge le pri **požarnem oddelku**,
svoje življenje, otrokom doto, dosmrtno
rento le pri **živiljskem oddelku**

Vzajemne zavarovalnice

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

ki je prvi in edini slovenske zavarovalni
zavod.

Prospekt brezplačno in poštne prosto.

Pozor!

Na prodaj zaradi bolezni ena zidana enonadstropna hiša pri farni cerkvi Sv. Jurij ob Ščavnici okraj Ljutomer, z 9 sobami v kateri se nahaja gostilna, z vsemi koncesijami in velikim gospodarskim poslopjem, vse z opeko krito, splošnim inventarjem, približno 12 oralov zemlje. — Vprašati je pri Leopold Repenšek, Sv. Jurij ob Ščavnici.

Posestvo

pri Sv. Lenartu Sl. gor., ki meri 13 oralov, se zaradi nakupa drugega posestva takoj proda. Vpraša se pri posestniku Franc Senekovič, Sv. Lenart v Slov. gor.

Posestvo na prodaj

v Oseku št. 133, nova zidana hiša za vsako obrt sposobna; ima 3 sobe, lepa kuhinja, kamra in spodnja klet. Pol ure od Sv. Trojice, tik okrajne ceste, poprej dobro idoča gostilna in trgovina z mešanim blagom, zraven sta tudi 2 njivi, lepi sadonosnik in vrt in meri skupaj približno 3 orale. Pa tudi so še potrebne reči za gostilno, kakor miza, klopi in omara za kozarce umivati shraniti. Hlev za kravo in konja. K temu se proda tudi ena krava in ena telica, 4 lepi hlevi za svinje. Cena 500.000 K. Izve se pri Leopoldu Kreft v Ivanjskem vrhu št. 12, p. Ivanjci pri Gornji Radgoni.



Toliko jajc
mi znesejo moje
kokoši da je
veselje. Najrajši
jih prodam

RATNIK-u

v GORNJI RADGONI
SPODNJI GRIS štev. 12

kateri plača po najvišjih
dnevni cenah.

Kupuje tudi vinski kamen
po najvišjih dnevni cenah.

1.000 dinarjev nagrade

v gotovini izplačam onemu, ki me zaloti v katerikoli gornjeradgonski gostilni pri pitju alkoholnih pijač. Ta razpis velja nepreklicno do konca tega mesca.

Roman Bendé.

Posestvo na prodaj

z dobro idočo gostilno. Cena se izve pri lastniku. Vpraša se pri Antonu Simenčič v Lomanošah pri Gornji Radgoni.

Eksportna tvrdka

P R O B S T

v GORNJI RADGONI

kupuje stalno

J A J C A

po najvišji dnevni ceni!

Izletnikom iz Gornje Radgone in okolice se priporoča naša gostilna v Lutvercih. Za izvrstna vina in jedila je vedno preskrbljeno.

MESNICA IN PREKAJEVALNICA

IVAN VAUPOTIČ

Gornja Radgona, Spodnji Gris št. 19.

Priporoča vse vrste klobas
lastnega izdelka kakor:

Šunkarice, krakovske, brunšviske, hrenovke, kranjske, mozadella in posebne vrste klobase.

Priporoča tudi vse vrste mesa, kakor prekajeno in sveže svinjsko, telečje in goveje, ki se dobi vsak dan po najnižjih dnevni cenah.

Priporoča tudi sveže laško pivo in črno pivo (Bockbier) v steklenicah in sodčkih.

Transport klobas, mesa in piva na veliko in malo za gostilničarje in trgovce.

Slavenska banka d. d., Zagreb

PODRUŽNICA GORNJA RADGONA

Delniška glavnica in rezerva Din 50.000.000.—

Vloge črez Din 125.000.000.—

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n./S., Celje, Dubrovnik, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Osijek, Sombor, Sušak, Šibenik, Velikovec, Vršac.

Ekspoziture: Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka.

Agencije: Buenos-Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijacije: Slovenska banka, Ljubljana — Jugosl. Industrijska banka d. d., Split — Balkan Bank r. t., Budapest, Vaczi utca 35 — Bankhaus Milan Robert Alexander, Wien I. Augustinerstrasse 8.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.